

ת"פ 50380/11/17 - מדינת ישראל, נגד טלי קידר, רונן משה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 50380-11-17 מדינת ישראל נ' קידר ואח'

בפני כבוד השופט מרדכי לוי

המאשימה

מדינת ישראל, על ידי עוה"ד ענבל לוי וליאור אחרק, המחלקה
הכלכלית בפרקליטות המדינה

נגד

הנאשמים

1. טלי קידר על ידי בא כוחה עו"ד עמית חדד
2. רונן משה על ידי באת בוחו עו"ד רווית צמח

החלטה

כללי

1. לאחר שבחנתי את טענותיהם המקדמיות של באי כוח הנאשמים ולאחר שעיינתי בתגובת המאשימה לטענות המקדמיות, החלטתי לדחות את בקשת באי כוח הנאשמים לביטול כתב האישום ואת בקשתה החלופית של באת כוח נאשם 2 (להלן: "**הנאשם**") לבטל (או למחוק) את העבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "**חוק איסור הלבנת הון**"), המיוחסת לנאשם במסגרת האישום הראשון.

להלן אנמק החלטה זו.

2. נגד שני הנאשמים הוגש ביום 22.11.17 כתב אישום הכולל ארבעה אישומים: באישום הראשון מיוחסות לנאשם עבירה של מתן שוחד, לפי סעיף 291 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") ועבירה של הלבנת הון; באישום השני, המיוחס לשני הנאשמים, מיוחסת לנאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**") עבירה של לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 294(א) לחוק, ומיוחסת לנאשם עבירה של מתן שוחד; ובאישומים השלישי והרביעי מיוחסת לנאשמת עבירה של לקיחת שוחד, בכל אחד מהאישומים.

3. אקדים ואציין כי תחילה נותב התיק לכב' השופט העמית צ' גורפינקל, ולאחר שביום 7.10.18 החליט כב' השופט גורפינקל שלא לשבת בדין בתיק, הועבר התיק ביום 17.10.18 להמשך טיפולי על ידי סגן הנשיא כב' השופט ג' נויטל.

4. בסוף הדיון הראשון שהתקיים בפניי, ביום 4.11.18, שבו הצהירו באי כוח הנאשמים כי בכוונתם להגיש טענות מקדמיות ועתירות לגילוי ראיות חסויות, החלטתי כי על באי כוח הנאשמים להגיש בכתב את טענותיהם המקדמיות וכן כל עתירה שבדעתם להגיש לגילוי ראיות חסויות וזאת תוך ארבעה שבועות, וכן כי המאשימה תהא רשאית להגיב על הטענות המקדמיות ועל העתירות לגילוי ראיות חסויות תוך שלושה

עמוד 1

שבועות מיום הגשתן.

5. בפועל, לאחר אורכות קצרות שניתנו לבאי כוח הצדדים לבקשתם, הוגשו הטענות המקדמיות של ב"כ הנאשמת ביום 10.12.18, ב"כ הנאשם הגישה את טענותיה המקדמיות ביום 13.12.18 והשלמת טיעון ביום 17.12.18, והמאשימה הגישה את תגובתה לטענות באי כוח הנאשמים ביום 3.1.19 (בשעות הבוקר, במקום ביום 2.1.19; דרך אגב, בעניין איחור זה הגישה ב"כ הנאשם ביום 3.1.19 הודעה שלפיה תשובת המאשימה הוגשה באיחור).

6. למעשה, באי כוח הנאשמים העלו מספר טענות מקדמיות, כפי שיפורט להלן.

עיקרי טענות ב"כ הנאשמים

7. הן ב"כ הנאשמת והן ב"כ הנאשם ביקשו לבטל את כתב האישום בגין **הגנה מן הצדק, מטעמים אחדים:**

א. מחמת פגיעה יסודית וחריפה בזכות העיון ובזכות להליך הוגן, לאחר שכתב האישום הוגש "**בניגוד להצהרות המדינה... מבלי שהועברו לנאשמים מלוא חומרי החקירה בתיק**" (מתוך עמ' 3 לבקשת ב"כ הנאשמת לביטול כתב האישום); ולפי הנטען, גם לאחר שחלפה למעלה משנה מיום הגשת כתב האישום, "**... אלפי מסמכים רלוונטיים שהינם בבחינת חומרי חקירה, לא הועמדו לעיון ההגנה**" (מתוך סעיף 73 לבקשת ב"כ הנאשמת לביטול כתב האישום).

ב. מחמת **אכיפה בררנית** והפליה פסולה כלפי הנאשמים, בגין אי-העמדתם לדין של מעורבים אחרים באותה פרשה: **מר רמי כהן, מר איתי פנקס ומר אמנון ליברמן.**

ג. מחמת אי-מתן **זכות שימוע כהלכתה**, לפני הגשת כתב האישום, שכן חומרי חקירה "**המצויים בליבת ההאשמות לא נמסרו להגנה כהלכה לשימוע**", כלשון ב"כ הנאשמת (בעמ' 14 לבקשת ב"כ הנאשמת) ובאשר המאשימה הגישה את כתב האישום "**מבלי שעברה על מלוא חומרי החקירה שנאספו**", כלשון ב"כ הנאשמת (שם, בעמ' 14 לבקשת ב"כ הנאשמת), ובאשר "**הליך קבלת ההחלטה על הגשת כתב אישום ללא מלוא חומרי החקירה בידי המאשימה ובלא מתן זכות שימוע כהלכתה בהעדר החומרים הללו נפגמו ללא תקנה**", כלשון ב"כ הנאשם (בסעיף 74 סיפא לבקשתה).

8. בנוסף לכך **ולחלופין**, טענה ב"כ הנאשם כי יש למחוק את העבירה של הלבנת הון המיוחסת לנאשם במסגרת האישום הראשון, וזאת "**מהטעם שהעובדות המתוארות באישום הראשון אינן מהוות עבירת הלבנת הון**".

9. **ביתר פירוט** טענו באי כוח הנאשמים, בין היתר, כדלהלן:

א. **בא כוח הנאשמת** טען, בין השאר, כי "**כתב האישום... נגוע בשורה של פגמים קשים שאינם ניתנות לריפוי [כך במקור] - הוא חותר תחת עצם מוסד הצדק; הוא מעורר תחושה קשה של הפלייה; והוא נעשה תוך פגיעה קשה בזכותה של המבקשת להליך הוגן**": "**א... חומרי החקירה בתיק דנא מועברים לידי ההגנה טיפין טיפין באופן שלא מאפשר להם לגבש הגנה ראויה; ב. כתב האישום הוגש מבלי שנערך למבקשת שימוע כדיון... ג. כתב האישום נגוע באי צדק אינהרנטי בשל הפליה**

פסולה בין המבקשת לבין **מר רמי כהן** - שכתב האישום מייחס לו גם קבלת שוחד אך הוא מעולם לא הועמד לדין באישום זה" (מתוך סעיפים 2-3 לבקשה).

לטענת ב"כ הנאשמת, התנהלות זו של המאשימה בעניין אי העברת חומר החקירה להגנה "פגעה בהגנה; וסיכלה את יכולתה להתכונן כראוי לפתיחת המשפט" (מתוך סעיף 79 לבקשה).

כמו כן, אמנם נערך לנאשמת שימוע ואולם "... דה פקטו לא נערך למבקשת שימוע כדין", בין היתר, באשר גרסתו של עד המדינה **מר מוצי דהמן** "לא הועמדה במלואה בפני המבקשת, לא במועד עריכת השימוע, ו... לא חודשים הרבה לאחר הגשת כתב האישום..." (מתוך סעיף 90 לבקשה), בניגוד להנחיית פרקליט המדינה 14.21 ולפסיקת בית המשפט העליון שלפיה על התביעה להעביר לעיון החשוד את עיקר חומר החקירה בטרם קיום השימוע; ומכיוון שחומרי חקירה חיוניים המצויים בליבת חומרי החקירה לא הועברו לידי ההגנה לפני השימוע, "מדובר בפגם היורד לשורשו של הליך השימוע" (מתוך סעיף 94 לבקשה).

נוסף על כך, נטען כי "**נגד מר רמי כהן לא הוגש כתב אישום בגין השוחד שקיבל לכאורה, וזאת ללא כל טעם או הצדקה. במצב דברים זה, קמה למבקשת טענה לאכיפה בררנית המצדיקה את ביטולו של כתב האישום בעניינה מטעמים של הגנה מן הצדק**" (מתוך סעיפים 107-108 לבקשה).

ב. באת כוח הנאשם טענה, בין היתר, כי "אלפי עמודי חומרי חקירה למהדרין" "הוסתרו מהנאשמים בהליך" (מתוך סעיף 56 לבקשה) וכי הצהרות המאשימה בפני בית המשפט בעניין העברת חומרי החקירה להגנה "**התבררו, רובן ככולן, כהצהרות כזב**" (מתוך סעיף 40 סיפא לבקשה).

כמו כן, נטען כי "**גם כיום חסרים חומרי חקירה חיוניים להגנת הנאשם...**" (מתוך סעיף 73 לבקשה) וכי "**... לעולם לא נוכל לדעת בתיק דנן, כי מלוא חומר החקירה בידי הנאשם ואת עיוות הדין שכבר יצרה המאשימה לא ניתן לתקן...**" (מתוך סעיף 74 לבקשה). על כן, "... קצרה הדרך להגיע למסקנה לפיה התנהלות המאשימה הינה **שערוייתית ונפסדת**. לפיכך, מתבקש בית המשפט הנכבד לבטל את כתב האישום כנגד רונן משה מטעמים של הגנה מן הצדק" (מתוך סעיף 85 לבקשה).

בנוסף, התבקש בית המשפט להורות על ביטול כתב אישום נגד הנאשם מחמת אכיפה בררנית וזאת בגין אי העמדתם לדין של **מר איתי פנקס**, של **מר רמי כהן** ושל **מר אמנון ליברמן**. נטען (בסעיפים 94-96 לבקשה) כי מכיוון ש"שני עובדי הציבור הבכירים אמנון ליברמן ורמי כהן... שהינם חלקם הארי של מקבלי השוחד, אינם עומדים לדין" ומכיוון ש"היינו מצפים כי מאשימה אשר מתימרת להאשים את רונן, **האדם הפרטי**, בגין מתן שוחד לרמי כהן (מנכ"ל משרד החקלאות לשעבר), תצרך את מנכ"ל משרד החקלאות כנאשם גם כן. אלא שהמאשימה שלפנינו לא ראתה לעשות כן", למרות ש"גם **רמי כהן** וגם **פנקס** מצויים לפי שיטת כתב האישום **במדרג עונשי גבוה יותר מאשר רונן** (האדם הפרטי)..." על כן, התבקש ביטול כתב האישום, או "לחלופין ולמען הזהירות", ביטול חלק מכתב האישום - ביטול "אישום משרד התיירות או משרד החקלאות" (סעיף 106 לבקשה).

כאמור, לחלופי חלופין, התבקש בית המשפט לבטל את עבירת הלבנת ההון המיוחסת לנאשם במסגרת האישום הראשון וזאת מטעמים משפטיים, באשר לפי הנטען, על פי הפסיקה, העובדות המתוארות באישום אינן מהוות עבירה של הלבנת הון. בעניין זה נטען, בין היתר, כי לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, "יסודותיה העובדתיות של העבירה הינם **עבירת מקור, רכוש אסור ופעולה ברכוש אסור**" (מתוך סעיף

109 (לבקשה), ואילו במקרה דנן "לא ניתן להגיד כי בוצעה פעולה אסורה ברכוש אסור, וזאת מן הטעם שעד שלא התקבל הכסף אצל פנקס, לא הושלמה עבירת מתן השוחד (עבירת המקור) וממילא לא ניתן להגיד כי הסכום מושא האישום הגיע לכדי - 'רכוש אסור' שניתן לבצע בו עבירת הלבנת הון" (מתוך סעיף 112 לבקשה). בעניין זה הפנתה באת כוח הנאשם, בין השאר, לע"פ 8312/17 ברהמי נ' מדינת ישראל (17.4.2018).

10. ב"השלמת טיעון קצרה לבקשה לביטול כתב אישום", שהוגשה כאמור ביום 17.12.18, הוסיפה ב"כ הנאשם, בין השאר, כי אצל עד המדינה שעליו מבססת התביעה את כתב האישום, שהינו מר **אמנון ליברמן**, נתפסו ביום מעצרו בתאריך 24.12.14 סמים רבים וביניהם סמי אונס שבגינם לא נחקר מעולם, וכי הוא ניסה להתאבד ביום 29.12.14 וכעבור יומיים בלבד נחתם עמו הסכם עד המדינה, בתאריך 31.12.14, וביום 1.1.15 נמסרה הודעתו הראשונה המפלילה את הנאשם בפרשה מושא האישום הראשון; הסמים שנתפסו הושמדו בניגוד להחלטת כב' השופט א' הימן מחודש יולי 2015, שלפיה היה צריך להחזיקם עד תום ההליכים המשפטיים בתיק. נטען כי לעובדת הימצאותם של סמי אונס בביתו של עד המדינה בעת מעצרו נודעת מרכזיות רבה בקו הגנתו של הנאשם נוכח סמיכות הזמנים ונוכח כריכת אי חקירתו בגין סמי אונס בצורך האינהרנטי שלו לספק עבירות שחיתות, דבר המשליך על המוטיבציה והמניעים שלו לחתום על הסכם עד מדינה ועל מהימנותו; כמו כן, בניגוד להחלטת בית המשפט להחזיק את הסמים עד תום ההליכים המשפטיים, הסמים ככל הנראה הושמדו, ללא צו השמדה.

לשיטת באת כוח הנאשם, השתלשלות העניינים במקרה דנן מהווה "**התנהלות שערורייתית של המאשימה**" המקימה לנאשם "**הגנה מן הצדק כהלכתה**" (סעיף 17 להשלמת הטיעון).

11. ב"כ שני הנאשמים הפנו בטיעוניהם, בין היתר, להחלטת כב' השופטת ע' ברון מיום 3.10.2018 בבש"פ 6721/18, בערר שהגישו הנאשמים בעניין חומר החקירה, שבה התקבל הערר ושבסופה נקבע "...שקודם לשמיעת ההוכחות יהיה מקום להכריע בבקשה לפי סעיף 74 שהיא נושא הערר".

בעקבות החלטה זו בוטלו מועדי ההוכחות שנקבעו על ידי כב' השופט גורפינקל וטענות ב"כ הנאשמים בעניין חומר החקירה הועברו לדין ולהחלטת כב' השופט א' הימן, אשר בסופו של דבר דחה, ביום 10.12.18, את טענות ב"כ הנאשמים.

12. כמו כן, הפנו באי כוח הנאשמים בטיעוניהם, בין השאר, להחלטתו של כב' השופט ד' רוזן בת"פ (מחוזי ת"א) 40279/08 **מדינת ישראל נ' לדר** (22.8.2010) (להלן: "**עניין הדסק הרוסי**"), שבה ביטל בית המשפט את כתב האישום בגין הגנה מן הצדק, במסגרת הכרעת הדין.

13. עוד יצוין כי ביום 25.12.18 הגישו ב"כ הנאשמים "הודעה ובקשה" "לשמור את זכותם להגיש עתירה להסרת חיסיון, ככל ויהיה צורך בכך", ובה ציינו, בין היתר, כי בכוונתם להגיש "בימים הקרובים" ערר על החלטת כב' השופט א' הימן מיום 10.12.18 "בכל הקשור לקבלת רשימת חומרי חקירה שלמה, מלאה ועדכנית...". המאשימה התבקשה להגיב על מסמך זה, אך טרם עשתה כן.

עיקרי תגובת המאשימה

14. בתגובת המאשימה התבקש בית המשפט לדחות את בקשות הנאשמים ולהותיר את כתב האישום על כנו.
15. באות כוח המאשימה ציינו בתגובתו, בין היתר, כי **"אין כל אמת בטענת המבקשת כי 'אלפי מסמכים הועברו לעיון ההגנה כשנה לאחר הגשת כתב האישום טיפין טיפין'... כן, אין כל אמת בטענה כי 'התנהלות זו של המאשימה פגעה בהגנה; וסיכלה את יכולתה להתכונן כראוי למשפט'.** המדובר בטענה עובדתית מופרכת של המבקשת - עליה למעשה חזר גם המבקש - המשוללת כל בסיס עובדתי. אין בטענה זו אלא כדי להטעות את בית המשפט במסגרת ניסיונות חוזרים ונשנים של ההגנה - שעד כה לא צלחו - לסכל את ההליך המשפטי נגד הנאשמים. פסקי הדין עליהם ביקשו הנאשמים להסתמך בהקשר זה, כלל לא תומכים בבקשתם לביטול כתב אישום, להפך... זאת, בפרט שטרם החל שלב ההוכחות בתיק; המבקשים טרם נתנו תשובה לכתב האישום וממילא לא נפגעה הגנתם" (מתוך סעיף 1.א. לתגובה).
16. נוסף על כך, נטען כי **"אין כל בסיס לטענות המבקשים כי כתב האישום נגוע באי צדק אינהרנטי בשל אפליה פסולה בין המבקשים לבין מעורבים אחרים וכי המדובר באכיפה בררנית פסולה...: (1) באשר לאישום הראשון - בניגוד לטענת המבקש, אין כל ראיה כי איתי פנקס תיווך בשוחד או עבר עבירה של הלבנת הון (2) אין כל ראיה כי פנקס ידע (גם לא ברמה של עצימת עיניים) כי הכסף שהועבר אליו, הוא למעשה מתת שניתן לליברמן בעד מילוי תפקידו מקורו במתן שוחד לליברמן. על כן לא היה לו את היסוד הנפשי הנדרש בעבירות הנ"ל... (6) באשר לאישומים הראשון והשני - בניגוד לטענת המבקש, אין כל פגם באי העמדתו לדין של עד המדינה אמנון ליברמן וממילא אין כל ממש בטענת אפליה ואכיפה בררנית... (8) על אף טענות שהעלה המבקש, נגד הסכם עד המדינה עוד במרץ 2018, רק בספטמבר 2018... הואיל בטובו המבקש להגיש עתירות לבג"ץ, בבקשה לבטל את הסכם עד המדינה עם ליברמן ולפתוח נגדו בחקירה פלילית (בג"ץ 6743/18 ובג"ץ 6784/18)... ביום 27.12.18 החליט בית המשפט הגבוה לצדק לדחות את עתירותיו של המבקש על הסף... (9) באשר לאישום השני - רמי כהן לא הועמד לדין ביחד עם המבקשים באישום זה, בשל חוסר בראיות מספיקות להעמדתו לדין בפרשה זו (11) ודוק, בניגוד לטענת המבקשים, אין בעובדות האישום לפיהן 'הנאשם נתן... לרמי כהן את המתת...' בכדי ללמד כי רמי כהן לקח שוחד... (12) זאת ועוד, יודגש כי בימים אלה מתנהל משפטו של רמי כהן שהואשם יחד עם פאינה קירשנבאום בכתב האישום המרכזי שהוגש בפרשת 242, בעבירות של שחיתות שלטונית. פשיטא, שאם היו ראיות מספיקות להעמדתו לדין באישום השני, הוא היה מואשם גם כן במסגרתו..." (מתוך סעיף 1.ב. לתגובה).**
17. כמו כן, נטען כי אין כל בסיס לטענה כי כתב האישום הוגש מבלי שנערך שימוע כדן. באות כוח המאשימה הפנו לפסיקה, בין היתר, לבג"ץ 6152/18 **גרוסמן נ' משרד האוצר** (12.11.2018) (להלן: **"ענין גרוסמן"**), שלפיה, **"על פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, החומר שיימסר לחשוד יכלול את 'עיקר חומר החקירה' והעברתו כפופה לשיקול דעת רשות התביעה".** נטען כי **"אין להפוך את הליך השימוע לחזרה גנרלית למשפט העיקרי"** (מתוך סעיף 1.ג. לתגובה). במקרה דנן, נטען כי אכן בהודעה אחת של **מר מוצי דהמן** שלא הועברה להגנה לפני השימוע ישנה התייחסות לפרשות המתוארות בכתב האישום, אולם התייחסות זו בעיקרה קיימת בהודעות אחרות של דהמן אשר היו בידי ההגנה טרם השימוע. כמו כן, נטען כי עומדת למאשימה חזקת התקינות ואין בטענות ההגנה כדי לסתור חזקה זו.
18. נוסף על כך, נטען כי אין כל יסוד לטענת באת כוח הנאשם כי העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון.

בעניין זה הוסיפו באות כוח המאשימה וטענו בעניין העבירה של הלבנת הון, בין השאר, כי "בניגוד לאמור בבקשת המבקש, כבר עמד בית המשפט על כך כי: 'אין כל מניעה שהמעשים המקימים את העבירה יהיו בזיקה למעשים שהקימו את עבירת המקור:...' אלא שאין כל פסול בכך שתהיה זיקה בין עבירת המקור לבין עבירת ההלבנה..." (דברי כב' השופט רובינשטיין בע"פ 8265/13 דמיטרי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו])" (מתוך סעיף 42 לתגובה).

כמו כן, נטען כי בית המשפט העליון הכיר באפשרות קיומה של סימולטניות בשרשרת הפעולות העברייניות וכי מסקנתו של בית המשפט העליון בע"פ 8325/05 **בלס נ' מדינת ישראל** (28.9.2006) "הייתה כי '**פעולה אחת מתמשכת יכולה להוות גם את יצירת הרכוש האסור וגם את הלבנת הכספים, ואין צורך כי האחת תסתיים לפני שרעותה תתחיל**' (שם, פסקה 24)" וכן כי בע"פ 8265/13 **מלכאל נ' מדינת ישראל** (10.3.2016) ציין בית המשפט כי "...'**אין מניעה לחפיפה בין עבירת הלבנת ההון לבין חלקים של עבירת המקור, כאשר עבירת המקור כלולה בתוך מהלך עברייני מורכב שקטעים ממנו ניתנים להגדרה כעבירות מושלמות בפני עצמן**' (שם, פסקה מה)" (מתוך סעיפים 43-44 ו-46 לתשובה).

19. לטענת המאשימה, הבקשות לביטול כתב האישום ככל שהן נוגעות לטענת הגנה מן הצדק - מן הטעמים של אכיפה בררנית, אפליה פסולה ואי קיום שימוע כדין - כלל אינן מבססות את הטענה כי נפל פגם כלשהו בהליך שלפנינו.

נטען כי אמנם, "נפל פגם מסוים בהליך העברת חומר החקירה למבקשים, אולם בכך כידוע, לא די. יש לבחון את טיבו של הפגם שנפל ועוצמתו. יש לבחון האם בקיומו של ההליך למרות אותו פגם יש משום פגיעה בתחושת הצדק וההגנות, לבסוף יש לבחון אם קיימת דרך אחרת לריפוי הפגם מלבד ביטולו של האישום" (מתוך סעיף 39 לתשובה). לעמדת המאשימה, "זכותם של המבקשים להליך הוגן לא נפגעה, אין דומה הפגם 'בדסק הרוסי' לפגם בתיק זה, וממילא אין כל הצדקה לביטול כתב אישום...: א. אכן, חלק מחומרי חקירה הועברו למבקשים לאחר הגשת כתב האישום... בכל מקרה... הם הועברו למבקשים **טרם** החל שמיעת שלב ההוכחות ו**טרם** מתן מענה לכתב האישום... בפרשת הדסק הרוסי חומרי חקירה הועברו תוך כדי שמיעת הוכחות, לאחר שמיעת עדי תביעה, ובעניין עד המדינה, לאחר סיום פרשת ההגנה" (מתוך סעיף 41 לתשובה).

20. ביחס להשלמת הטיעון שהגישה באת כוח הנאשם, נטען כי אין בטענות שהועלו "דבר וחצי דבר עם טענות מקדמיות. נראה כי כל שביקש המבקש לעשות הוא להשחיר את פני עד המדינה עוד טרם עלה להעיד. אין חולק כי אצל עד המדינה נתפסו סמים... ככל שיש למבקש טענות נגד גרסת עד המדינה, שיתכבד ויציג לו אותה במהלך חקירתו הנגדית של עד המדינה" (מתוך סעיף 3 לתגובה).

דין

21. **בטרם אתייחס לגוף הטענות המקדמיות שהעלו באי כוח הנאשמים, אקדים ואציין הערות כלליות אחדות, הרלוונטיות לענייננו, כדלהלן.**

22. מהמפורט לעיל עולה כי **בין הצדדים קיימות מחלוקות עובדתיות ומשפטיות אחדות, שחלקן שלובות אלה באלה. מחלוקות אלה עומדות גם בבסיס הטענות שהועלו על ידי באי כוח הנאשמים כטענות מקדמיות.**

23. כידוע, כפי שנקבע בסעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**חסד"פ**"), שכותרתו היא "דין בטענה מקדמית", "... בית המשפט יחליט בטענה לאלתר, זולת אם ראה להשהות את מתן החלטתו לשלב אחר של המשפט..."

כך, למשל, **בעניין הדסק הרוסי**, שגם עליו כאמור נסמכו ב"כ הנאשמים, בית המשפט המחוזי לא החליט על ביטול כתב האישום סמוך לאחר העלאת הטענות המקדמיות, אלא רק במסגרת הכרעת הדין, לאחר שנשמעו בפניו מלוא הראיות במשפט ההוכחות ולאחר שהטענות המקדמיות עובו במסגרת הסיכומים של הצדדים שהועלו לפני מתן הכרעת הדין.

24. ברי כי **לא ניתן בשלב זה להכריע במחלוקות העובדתיות** שבין הצדדים, וההכרעה בעניין זה מקומה בשלב מאוחר יותר, לאחר שתונח בפני בית המשפט תשתית ראייתית מתאימה.

25. כמו כן, **ככלל, מקומן של הטענות המשפטיות הוא בסיכומים שלפני מתן הכרעת הדין, ולא בשלב הטענות המקדמיות**, ולא ניתן להכריע בטענה מקדמית המעוררת מחלוקת משפטית בין הצדדים בטרם נשמעו הראיות הרלוונטיות, **למעט אם** בבסיסה של הטענה המשפטית קיימות עובדות מוסכמות או אם אין לגביה כל מחלוקת עובדתית רלוונטית בין הצדדים.

במקרה דנן לא ניתן להכריע בטענות המשפטיות שהועלו על ידי באי כוח הנאשמים במסגרת הטענות המקדמיות, בטרם תתבררנה מלוא העובדות הרלוונטיות שהמחלוקות המשפטיות מתייחסות אליהן.

26. נוסף על כך, כידוע, מקומן של טענות בעניין **מהימנותם של עדים**, הוא **בסיכומים** שלפני מתן הכרעת הדין.

כך גם ביחס לטענות שהועלו במקרה דנן, בהשלמת הטיעון של באת כוח הנאשם, בעניין עד המדינה מר **אמנון ליברמן**.

ברי כי ההגנה תהא רשאית לחקור חקירה נגדית את עדי התביעה, לרבות את עדי המדינה וביניהם מר **אמנון ליברמן**, ולטעון כל טענה בעניין זה בסיכומים שלפני מתן הכרעת הדין.

27. כך גם **טענות לפגמים או למחדלים בחקירה** - לרבות בעניין השמדת **סמי האונס** שנתפסו בביתו של מר **אמנון ליברמן** - מקומן **בסיכומים** שלפני מתן הכרעת הדין.

28. **אמנם, ככלל**, כפי שבצדק ציינו באי כוח הנאשמים וכפי שנקבע בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776 (2005) (להלן: "**עניין בורוביץ**") ובמיוחד לאחרונה ברע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' ורדי** (31.10.2018) (להלן: "**עניין ורדי**") - ניתן לקבל **טענת הגנה מן הצדק**, לרבות בגין אכיפה בדרגית, לא רק במקרים של התנהגות שערורייתית מצד המאשימה, כפי שנקבע בזמנו בע"פ 2910/94 **יפת נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 221 (1996), ולא רק במקרים של התנהגות זדונית נפסדת מצד המאשימה, אלא גם במקרים של רשלנות או של טעות מצד המאשימה אשר בעקבותיה "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית", כמצוין בסעיף 149(10) לחסד"פ.

עם זאת, בפסיקה, לרבות בעניין **בורוביץ** ובעניין **ורדי**, הוטעם כי החלטה על ביטול כתב אישום בגין טענת

הגנה מן הצדק כשאין מדובר בהתנהגות זדונית או שערורייתית של המאשימה, אלא בהתנהגות רשלנית או שגויה מצדה - שמורה למקרים **מיוחדים, ראויים ו"נדירים"** בלבד.

29. מכאן לגוף טענות ההגנה מן הצדק שהועלו במקרה דנן.

30. אשר לטענה של הגנה מן הצדק בעניין **אי העברת כל חומר החקירה להגנה עם הגשת כתב האישום, אלא באיחור רב לאחר הגשתו**, יש להבחין בין מקרה שבו הועבר חומר חקירה **מהותי** להגנה **בשלב מאוחר במהלך שמיעת הראיות**, כמו **בעניין הדסק הרוסי**, לבין מקרה שבו האיחור בהעברת חלק מחומר החקירה קדם לתחילת שמיעת הראיות ואף קדם למתן מענה מצד הנאשמים, כמו במקרה דנן.

על כן, במקרה שלפנינו אין להקיש מפסק הדין **בעניין הדסק הרוסי** ואין מקום לקבל את טענת הסניגורים לביטול כתב האישום בגין הגנה מן הצדק בעקבות האיחור בהעברת חלק מחומר החקירה להגנה.

זאת, שכן במקרה דנן, כידוע, טרם החל שלב שמיעת הראיות ואף טרם נקבע מועד למתן מענה מפורט לכתב האישום; ומכאן שלא נגרם עיוות דין להגנה ולא נפגעה זכותם של הנאשמים להליך הוגן; ואין במקרה זה בטענות לאיחור בהעברת חלק מחומר החקירה לאחר הגשת כתב האישום, בטרם מענה ותחילת ההוכחות, כדי להקים הגנה מן הצדק וכדי להצדיק ביטול כתב האישום.

31. אשר לטענה של הגנה מן הצדק בגין **אי העברת חלק מחומר החקירה להגנה בטרם השימוע**, מקובלת עליי עמדתה של המאשימה שלפיה די בכך שהועמד לרשות ההגנה "עיקר חומר החקירה" טרם השימוע. הדבר עולה בקנה אחד עם ההנחיות של היועץ המשפטי לממשלה ושל פרקליט המדינה; וחשוב מכך - עם הפסיקה של בית המשפט העליון, לרבות **בעניין גרוסמן**.

על כן, יש לדחות את הטענה כי לא נערך לנאשמים שימוע כדין או כהלכתו, ומכאן שיש לדחות גם את טענת ההגנה מן הצדק שהועלתה בקשר לכך.

32. ביחס לטענה של הגנה מן הצדק בגין **אכיפה בררנית, ככלל**, כשמדובר באי העמדה לדין של מעורבים אחרים בגין **אי קיום סיכוי סביר להרשעה לדעת המאשימה**, כפועל יוצא מקיומם של קשיים ראייתיים אלו או אחרים, אין מקום לקבל טענה של אכיפה בררנית (ראו והשוו בעניין זה: החלטת כב' השופטת מ' אגמון-גוון מיום 7.3.18 בת"פ 18772-01-17 שאוחד יחד עם ת"פ 44911-09-16 בעניין **מדינת ישראל נ' ליבוביץ ואח'** (בעמ' 108 לפרוטוקול, בשורה 19); וכן החלטתי מיום 14.10.18 בת"פ 24222-01-18 **מדינת ישראל נ' מזר ואח'** (בעמ' 17 לפרוטוקול)).

נוסף על כך, ברי כי אין לקבל את טענת ההגנה נגד אי העמדתו לדין של עד המדינה **אמנון ליברמן**. ככלל, מקומן של טענות נגד כריתת הסכם עד מדינה אינו במסגרת טענות מקדמיות; וכפי שצינו באות כוח המאשימה בתגובתן (בסעיף 8.ב.1 בעמ' 3 לתגובה), בית המשפט העליון דחה עתירות שהגישו באי כוח הנאשמים נגד חתימת ההסכם עם עד המדינה מר **אמנון ליברמן**.

כמו כן, אחד מהמעורבים האחרים שבאי כוח הנאשמים הלינו על כך שלא הועמד לדין בקשר למיוחס לנאשמים בכתב האישום, הוא מר **רמי כהן**, אשר עומד לדין בגין עבירות אחרות בפני מותב אחר, ומכאן שהמאשימה הגישה נגדו כתב אישום מקום שסברה שהיו בידה די ראיות המקימות סיכוי סביר להרשעתו במסגרת כתב

האישום שבפני המותב האחר, ונמנעה מלהגיש נגדו אישום נוסף בגין מעורבותו בתיק דנן משסברה כי אין ראיות מספיקות להרשעתו באישום נוסף; וכאמור, בשיקול הדעת של המאשימה בעניין זה אין מקום להתערב, במיוחד לא בשלב זה של הטענות המקדמיות, לנוכח המחלוקות בין הצדדים שלא ניתן להכריע בהן בטרם הונחה תשתית ראייתית מתאימה.

33. העולה מהמקובץ הוא כי אין מקום לקבל את טענות באי כוח הנאשמים לביטול כתב האישום, כולו או חלקו, מטעמים של הגנה מן הצדק.

בשונה, למשל, מעניין הדסק הרוסי או מעניין ורדי, שעליהם כאמור נסמכו הסניגורים, אין המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים מיוחדים או נדירים המצדיקים ביטול כל כתב האישום בגין הגנה מן הצדק, באשר אין לומר כי הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי דנן עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

34. נוסף על כך, אין מקום לקבל בשלב זה את טענתה המקדמית החלופית של באת כוח הנאשם, שלפיה יש לבטל (או למחוק) את עבירת הלבנת ההון המיוחסת לנאשם במסגרת האישום הראשון, בגין כך שלפי הנטען העובדות המיוחסות לנאשם באישום הראשון אינן מהוות עבירה של הלבנת הון.

למעשה, באי כוח הצדדים חלוקים, מבחינה עובדתית ומבחינה משפטית, גם בעניין זה, ולא ניתן להכריע כדבעי גם במחלוקת המשפטית בהקשר לעבירה של הלבנת הון בטרם תתבררנה כל העובדות הנוגעות לאישום זה ובטרם תישמענה הראיות הרלוונטיות.

לפיכך, **מקומה של הטענה** כי יש לבטל את האישום של הלבנת הון המיוחס לנאשם (או כי אין להרשיע את הנאשם בעבירה של הלבנת הון), הוא **בסיכומים שלפני מתן הכרעת הדין, לאחר שתונח בפני בית המשפט מלוא התשתית הראייתית הרלוונטית, במסגרת משפט ההוכחות.**

סוף דבר

35. סוף דבר, אין מקום לקבל את בקשות באי כוח הנאשמים ואת טענותיהם המקדמיות ואין מקום להורות על ביטול כתב האישום, או חלקו, נגד מי מהנאשמים, וזאת בכפוף לאמור לעיל.

המזכירות תעביר החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ז טבת תשע"ט, 04 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.